

Az idegenforgalom problémája

(Levél a szerkesztőhöz)

Egy multkori cikkben rámutatott a *Pesti Napló* azokra a végtelenül káros tényekre, melyek nálunk az idegenforgalmat megakasztják, vagy legalább is egy cseppet sem alkalmasak arra, hogy a külföldi turisták itt tartózkodását kellemsé tegyék.

A külföldi ember — bármely nemzetbeli legyen is — rendkívül előzékeny másokkal szemben és a legtöbb esetben közlékeny is. Igen természetes tehát, hogy rendkívül kényelmetlenül érzi magát, ha nálunk nem tapasztalja ugyanazt az előzékenységet és nem tud eléggé csodálkozni azon, miképen lehetséges, hogy művelt — vagy mondjuk legalább is intelligens — emberek miért olyan ridegek az egymásközti érintkezésben.

Aki sokat utazik akár idehaza, akár a külföldön tapasztalhatta, hogy az országhatárt átlépve, az embereket mintha kicserélték volna. Félreértést kikerülendő sietek azonban kifejezetten kijelenteni, hogy csak mink vagyunk azok a kicserélt emberek. Mert — ismétlem — a külföldi ember az nem cserélődik ki, az egyformán előzékeny és közlékeny — bárhol és bárkivel szemben — tehát odahaza és az ott tartózkodó idegennel szemben is.

Igen sokszor volt alkalmam megfigyelni és tanulmányozni utazóközönségünket és mondhatom nemcsak a külföldön teljesen ismeretlen „különlegességeket“ tapasztaltam, hanem, hogy az ugynevezett „uriosztály“ viselkedése az utazótársával szemben egyenesen bosszantó.

A vasuti személyzet a megmondhatója annak, milyen igényekkel lép fel nálunk különösen az első- és másodosztályu utas. A legtermészetesebb a világon, hogy külön szakaszt követel magának és ha egy hatüléses szakaszban már egy utas helyet foglalt, akkor másodiknak már nem akar bemenni, akkor elkiáltja magát „hallja kalauz, nyissa ki a többi szakaszt“ és jaj a szegény kalauznak, ha a „parancsnak“ azonnal nem tesz eleget. „Majd megtanítom én magát“, „lesz gondom magára“, „hol az állomásfőnök“, „micsoda disznóság“. Ismétlem a szegény vasutasok legjobban tudják, hogy ez nálunk így van.

A kocsizakaszba belépni és köszönteni, ha már más utas ott van, ez teljesen ismeretlen dolog. Ellenben elrendezkedni — tekintet nélkül a többi utasra — ez napirenden van.

A külföldi ember természetesen furcsa szemmel nézi ezeket a neveletlenségeket és én restelkedve kinézek az ablakon, hogy kikerüljem kérdő pillantását: „tehát mégis csak Ázsiában vagyunk?!“

Nemkülönben kétes mulatság közönségünk megfigyelése a vendéglőben. Ahány asztal, annyi vendég és ha valakinek mégis van elég bátorsága egy oly asztalhoz ülni, melynél már valaki — persze, idevaló — ül, akkor — az igaz — különös bántódása ugyan nem lesz, de a már ott ülő arcáról szinte leri: „na, pont ide kellett ülnöd“?!

Ki mondja, hogy ez nem úgy van!

A vendéglőink boršos áraitól nem beszélek. Pedig érdemes volna erről is szólni. Hogy három-négy koronáért nem lehet tisztességesen megebédelni, az közismert dolog, hogy még másodrangú szállodában sem kapni 4—5 koronáért tisztességes szobát, azt is tudja, aki már próbálta.

Egy külön fejezetet érdemel a közuti közlekedésünk. Érdemes volna pályadíjat kitűzni annak, aki kiismeri magát Budapesten a villamoson. Hogy sokat kell fizetni, azt tudja, de már azt, hol, mikor, hányszor, hova kell és lehet-e átszállni, már azt nem tudja senki. Sehöl a világon

oly körülményes és nehézkes az utazás villamoson mint Budapesten.

Breslauban például tíz pfenningért négyszer is át lehet szállni és a városban keresztül-kasul utazni; egyetlen feltétel: a váltott jeggyel [visszafelé átszállni nem szabad. (Fentiek igazolásául mellékelek egy ilyen jegyet.)

Nálunk a megváltott villamosjegy valóságos kényszerutlevél. Husz filléres átszállásra váltott jeggyel az utirányt megváltoztatni főbenjáró bűn, nem szólva arról, hogy akárhányszor a kalauz helytelenül lyukasztja át a jegyet és a gyanutlan utas csak akkor tudja ezt meg, amikor a következő kocszi kalauza kereken kijelenti: a jegy érvénytelen. Nem használ a tiltakozás ilyen esetben, hanem vagy újra fizetni kell, vagy leszállni.

Ilyen tarthatatlan állapotok mellett nem szabad csodálkoznunk, ha az ide tévedt idegen ember minél gyorsabban igyekszik innen menekülni, mert nem jól érzi magát nálunk.

L. Gy.